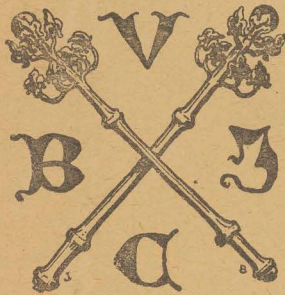

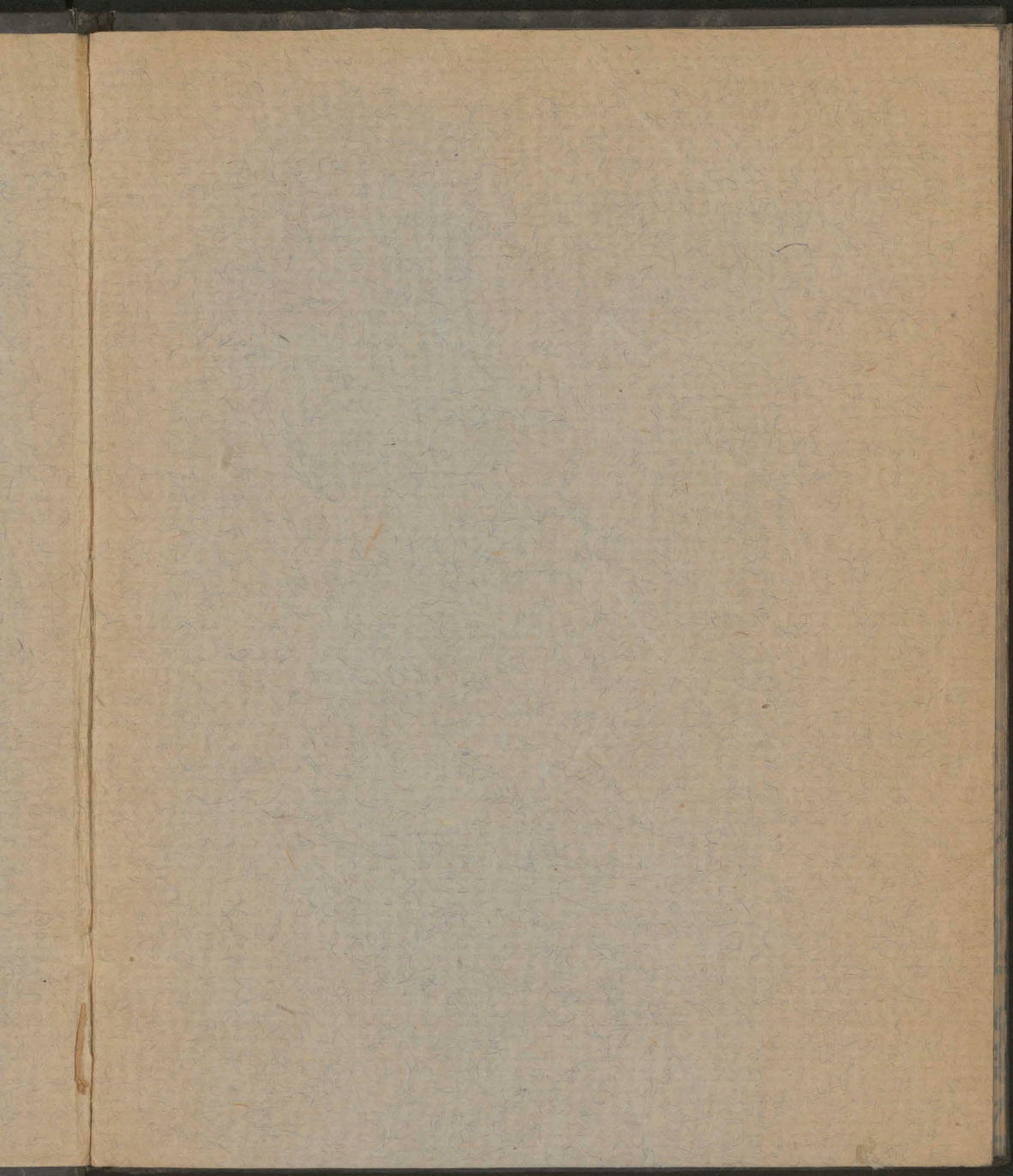
24596

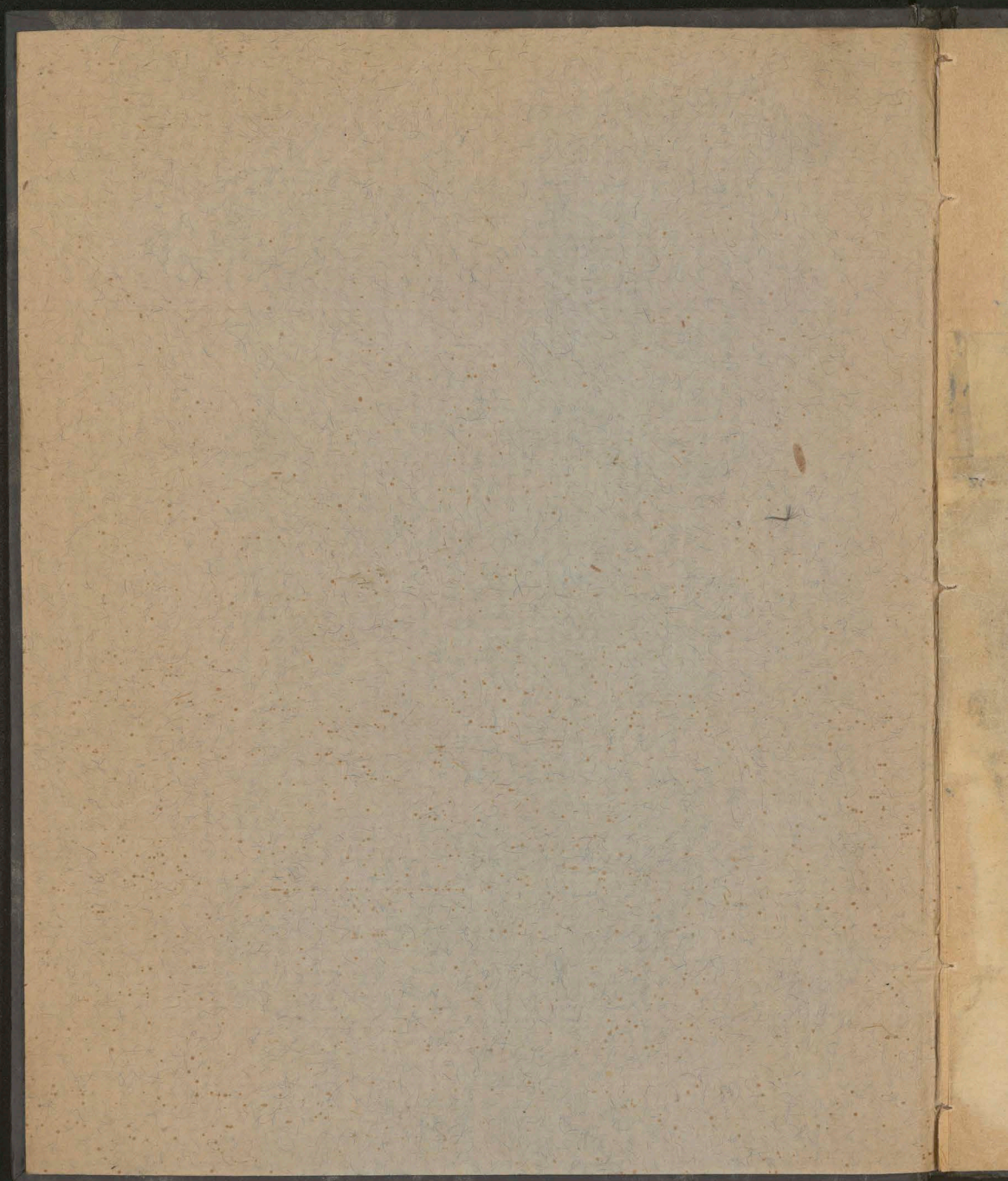
I Mag. St. Dr. P

24596

I

34
ANOPSIS
ACTORUM
in negotio
CURLANDIÆ,
&
SEMIGALLIÆ,
Anno Domini 1726.

VARSAVIÆ

Typis S. R. M. Scholarum Piarum.

Hist. pol. 7468.

Buffon

0.135

1890. 11. 153

50c

22340

24596

R A T I O N E S
*Contra prætensionem Ele-
ctionis & successionis Even-
tualis novi Principis Cur-
landiæ, in secundaria Con-
ferentia cum Principe Dol-
horuki, Datæ Varsaviæ,
Die 13. Ianuarij 1726.*

I. uia stante vita Principis
Ferdinandi, de successo-
re cogitare non licet, in
præjudicium Sacræ Re-
giæ Majestatis D.N. Clementissimi tan-
quam

quam directi Domini, totiusq; R
 blicæ, cui simul ac Sacræ R. M. hæc
 Curlandia cum tota Livonia, Regnante
 protunc p. m. SIGISMUNDO AUGU-
 STO Rege, per Pacta subjectionis sese
 subdidit, corporiq; Reipublicæ se
 adjunxit & incorporavit, plenariè & in
 ævum prout idipsum Pacta subjectionis
 atq; Privilegium desuper statutis ijsdè
 Livoniæ & Curlandiæ à dicto Rege Si-
 gismundo Augusto datum fusiùs ex-
 primunt & testantur: Quodq; postea
 Juramentum Regis AUGUSTI, tum
 Juramentum Magistri Curlandiæ Got-
 tardi Kietterij atq; Juramenta omni-
 um Ordinum tam Curlandiæ quàm Li-
 voniæ confirmârunt & solidarunt; ubi
 hæc clausula per expressum ab Ordini-
 bus est adjuncta:

“Promittimus & Juramus, quod ex-
 “nunc & deinceps fideles & obedien-
 tes

Amus Serenissimo Principi Do-
 „mino Domino SIGISMUNDO AU-
 „GUSTO Regi Poloniae Domino &
 „Hæredi, ejusq; Successoribus Regibus
 & Regno Poloniae, Magnis Ducibus,
 & Magno Ducatui Lithvaniae; S. R. M.
 Regno ac Ducatibus assistemus necnon
 „ejus successoribus, contra quoslibet
 „inimicos, *quibus cum nullos Tractatus,*
nulla Fœdera, Inducias, aut Contractus
faciemus sine suæ Regiæ Majestatis con-
sensu, & approbatione. Et ulterius in
 eodem Juramento: *Omnemq; Machi-*
nationem, qua practicari suboleverimus,
in præjudicium Regiæ Majestatis & Du-
calis Dignitatis custodiemus, præcavebi-
mus, & pro posse Nostro summa fide
impediemus.

2do. Quia etiam post mortem Prin-
 cipis Curlandiae & Semigalliae non li-
 cet cuiquam Principum Externorum
 negotijs Curlandiae sese immiscere, tan-
 quam

quam vero Fundo Directi utilis Do-
 nij Sacræ R. M. & Reipublicæ, atq;
 immittere falcem in alienam messem:
 nam taliter inferretur vis Juribus feu-
 dorum non modo Regum Poloniae &
 Reipublicæ, sed etiam totius Europæ;
 prout id suo tempore deduci potest nõ
 tantum Jure communi Gentium, ve-
 rum etiam Historijs, Exemplis & con-
 tinuo usu, tã apud nos in Regno Polo-
 niæ, & Magno Ducatu Lithvaniæ,
 quam & in alijs Externis Dominijs pra-
 cticatum: quod scilicet tales successio-
 nes cesserint Directo Domino & Rei-
 publicæ, uti patet plures Provincias
 & Palatinatus post extinctum Jus feu-
 dale, Regno & Magno Ducatui Li-
 thvaniæ per Rempublicam incorpora-
 tas esse exstat recens exemplum in Sy-
 lesia, ubi post decessum Principum Bri-
 genfium adhuc de Linea Piastorum
 procedentium, ultimorum, Imperator
 Ro.

danorum Leopoldus Lignitzium,
 & Olaviam non alicui externorum
 dit, sed ipsemet accepit, ac Sylefiæ
 incorporavit; quasi proximus quisq;
 sibi. Reperiet & Serenissimus Cza-
 rus in Monarchia sua paria exempla;
 quod Serenissimi sui Prædecessores in
 similibus pariter processerint, dum ta-
 les successiones ipsimet acceperint Do-
 minijsq; suis incorporarint.

3tio. demonstratur evidenter, quan-
 tum per hanc Serenissimi Czari, favo-
 re Margravij Brandenburgensis promo-
 tionem commoverentur omnia Mo-
 schorum Pacta cum Regno Poloniæ
 stabilita, utpote Pacta Polanoviensia
 antiquiora ac recentiora perpetuæ pa-
 cis & Fæderis; Tractatus Grzymulto-
 vianus Articulo 1mo. item Articulo
 2do. 5to. & 8vo. ubi clarissimè de Li-
 vonia scribitur, circa verò Livoniam
 Curlandia obtinet locum; hoc enim
 utrum

utrumq; simul Sacræ R. M. & Reipub.
 cæ subjectum est; item Articulo 23.
 24. Tum secundarius Tractatus Dñi
 lynij, Articulo 1mo. & Articulo 5to,
 vigore cuius Tractatus tota Livonia,
 Sacræ R. M. & Reipublicæ cedere ac
 restitui debet. Et ecce loco restituti-
 onis Livoniæ, impedimenta ad Cur-
 landiã S. R. M. & Reipublicæ proprieta-
 tem, struuntur, injustæq; prætensio-
 nes implicantur.

4to. Tantæ fuit circumspectionis
 Respublica, ut hunc casum Caducitatis
 statim viginti septem Annis à subjectione
 Statuū Curlandiæ & Magistri Ordini
 Theutonici, per Constitutionē Anni
 1589 vigore directi Dominiij disposue-
 rit: Cui ordinationi nec Princeps, nec
 status neq; nobilitas Curlandiæ sese op-
 posuerunt, dum exposita tota Curlandia
 For-

Formulam Regiminis à Commissarijs
 S. R. M. & Reipublicæ, ad faciendum
 bonum Ordinem, cognoscendasq; pro-
 tunc differentias quæ Principem inter
 & status Curlandiæ cum Nobilitate in-
 tercesserant, acceptaverit; & juxta ean-
 dem Formulam Regiminis hucusq; se-
 se gerit & gubernatur, dum in omni-
 bus causis suis per appellationem ve-
 nientibus, tam Principes, quàm Nobi-
 litas in Judicijs Relationum S. R. M.
 à Rege & Senatu judicabantur, & actu-
 aliter judicantur. Reperitur etiam
 punctum in Formula Regiminis: *Con-*
ventus publici singulis biennijs Mita-
via celebrentur, ad quos singuli distri-
ctus, postquam Articulos deliberatori-
os nacti fuerint, Nuntios suos cum suf-
ficienti potestate ablegabunt. Et ulterio-
rum, In quibus Conventibus nihil decerne-
tur, quod Pactis subjectionis funda-

„mentalibus & Ducalibus, investitis
„& hujus Regiminis forma, aut Ordi-
„nationi sit contrarium; horum enim O-
„mnium aeterna Auctoritas esse, & ob-
„servari debet. Hic verò contrari-
„um evenit, quia Districtibus non est
„intimata Materia, de qua deliberan-
„dum esset, vel super quid status Cur-
„landiæ essent daturi deliberationes
suas; nec observatæ sunt conditiones in
Forma Regiminis, quod scilicet in il-
lis Conventibus nihil attentare debe-
rent, quidquid pactis subjectionis funda-
mentalibus & Ducalibus investituris
contrarium foret. Hæc eadem For-
ma Regiminis ulterius in se continet :
quod Princeps Curlandiæ, in casu ali-
cujus necessitatis posset extraordinari-
um Couventum assignare, communi-
cato tamen prius Consilio cum Con-
filiarijs, non verò aliquis alius, vel ex-
tra-

neus Monarcha. Superadditum est
 & hoc in eadem Formula, quod casu
 quo Princeps Curlandiæ ejusmodi cō-
 ventum indicere recusaret, tunc autho-
 ritate Majestatis Regiæ indicetur. In
 hac ipsa Formula Regiminis omnia
 gravamina protunc sunt abolita: Fi-
 naliter formula Juramenti novi con-
 stituta, quam tunc temporis Nobilitas
 & Status Curlandiæ præstiterunt, atq;
 ad præsens præstant: Ego NN. Juro
 NN. Curlandiæ & Semigalliæ &c. Du-
 ,,ci, ejusq; Successoribus investitis, &
 ,,si horum nullus superfuerit, Serenissi-
 ,,mo ac Potentissimo Principi ac Do-
 ,,mino D. SIGISMUNDO III. Polo-
 ,,niæ Regi, illiusq; Successoribus Regi-
 ,,bus & Inclyto Regno Poloniæ, Ma-
 ,,gnoq; Ducatui Lithvaniæ, tanquam
 ,,non solum Supremis ac Directis, qua-
 B2 les

les nunc sunt, *sed etiam utilibus*,
immediatis tunc futuris Dominis meis,
tam uti ceteri Regni indigenæ, subditus,
fidelis & subiectus esse: Eius Illustritatis
 „commoda & emolumenta quærere,
 „& promovere, omniaq; Terrarum &
 „Incolarum Illustritatis ejus, quantum
 „per me fieri potest, damna & incom-
 „moda præcavere, amovere, præveni-
 „re, uti fidelem & probum subditum
 „debet, semper velim; quæ in re nihil
 „quidquã, quod humano ingenio exco-
 „gitari poterit me impediet; sic me DEO
 adjuvet, & Sancta Christi Passio. Ex
 hoc igitur Juramento evidenter patet,
 Status Curlandiæ ejusq; Nobilitatem
 nullum sibi Jus reservasse, sed per o-
 mnia Reipublicæ sese submisisse, tam
 vivente ac sub tempus Domini Principis
 Curlandiæ, quam etiam post fa-

illius, extincto Jure Feudali ejusdem lineæ, ipsos absolutè S. R. M. & Republicæ pertinere, neq; Principem Novum postulare posse; imo argumendo à majori ad minus, si nulli Senatorum ac Nobilium in Regno & Magno Ducatu Lithuaniae annexisq; Provincijs, stante vita Regnantis de futuro Rege cogitare licet, cum id Legibus Regni expresse vetitum sit, ne de futuro Regnante in vita Regis aliquid statuatur. Item prohibitum est ne Privilegia Bonorum, stante vita Possessorum extradantur; imo juxta Leges Nostras, Dispositiones de successione futuris privatarum fortunarum sunt nullitatis, & semper à Tribunalibus cassantur; Quomodo utiq; Sacra Regia Majestas & Respublica permittere possent aliquam stante vita Principis Curlandiae Electionem? & quidem contra di-

dispositionē Constitutionis Anni r
 tum qualiter status & Nobilitas Curlan-
 diæ, subditi Sacræ Regiæ Majesta-
 tis, qui non sunt Juris sui, sed
 subiecti Potestati Regiæ & Reipublicæ,
 uti Juramentum ipsorum testatur, il-
 lud audere possent, ne incurrant in cri-
 men læsæ Majestatis, Perduellionis &
 perjurij. Itaq; id omne, quod in Cur-
 landia attentatū est, pro irrito, invalido,
 nullitatiq; subiecto cēsetur, nec à Sacra
 Regia Majestate, nec à Republica appro-
 bationem aliquam consequi potest, vel
 unquam poterit; propter præfatas ali-
 asq; multas rationes, exinteresse Status
 Reipublicæ provenientes. Quæ ratio-
 nes, quod apud Sacram Cæsaream Ma-
 jestatem invenient debitam considera-
 tionem & acceptationem, prout mini-
 mē dubitari potest, ita, casu quo rece-
 ptæ non essent, sed illis in contrarium
 Pa-

usq; perpetuis ac temporalibus, ali-
 quæ prætensiones ad Curlandiam for-
 mari, & continuari deberent, Respu-
 blica multò justius, quàm Princeps Le-
 gatus Plenipotentarius: (ut in discursu
 suo ad primam Conferentiam habito
 expressit) injuriæ sibi ducere, mensu-
 rasq; suas sumere necessitate foret:
 Quamvis coram Universo Orbe pro-
 testetur, prædicta Pacta in omnibus
 Punctis ac amicitiam cum Czarea Ma-
 jestate Fæderatam inviolabiliter
 adinvicem & in perpetuū manu-
 tenere velle.

IN.

INHIBITIO

Sacræ Regiæ Majestatis
Per Generosum

NAKWASKI

*Capitaneum Ciechanovien-
sem Statibus Curlandiæ, ne
divulgatū Congressum par-
ticularem celebrare præsu-
mant, intimata.*

AUGUSTUS II. &c.

Generosis Supremis Consiliarijs,
Majoribus & Minoribus Capita-
neis, ac Universæ Nobilitati Ducatum
Curlandiæ & Semigalliæ fideliter No-
bis dilectis Gratiam Nostram Regiam.
Ge-

generosi fideliter Nobis dilecti. Cum
non solum publica Fama, divulgatiq;
rumores sed & certæ quædam relatio-
nes id deferant, ac si fidelitates Vestræ
prætextu absentia in hæctenus à Duca-
tibus Ducis Ferdinandi Homagijq; ejus
non redditi seu alia quavis palliata rati-
one, meditentur & moliantur, contra
Jura Supremi Dominiij Nostri & Reipu-
blicæ Conventum privatum sibi insti-
tuere & formare velle; idq; non ob-
stante Nostra remissione & suspensione
desideriorum fidelitatum Vestrarum ad
imminentem Comitiorum Regni Ge-
neralium Grodnæ celebrandam reas-
sumptionem, ex ea potissimum causa,
quod priori gratiosa concessione No-
stra & indictione Conventûs, fidelita-
tes Vestræ sint abusæ, præscriptum &
norem Universalium Literarum No-
strarum excedendo, & in materiam
C
suc-

successione eventualis sese indebitè in-
 grediendo. Proinde fidelitates Vestr
 super præmissis jam antecedenter legi-
 timè monitas, præsentibus literis No-
 stris iterum serio monemus; ipsisq; in-
 hibemus & interdiciamus, ne quidquam
 hac in re attentare, neq; aliquem Con-
 ventum particularem privatum sibi in-
 stitute & indicere subquocunq; præ-
 textu præsumant. Quem quidem Con-
 ventum concessimus & concedere po-
 terimus, prævia certudine fidelitates
 Vestras facultatem Nostram in Cele-
 bratione hujusmodi Conventus non
 excessuras. Siquid autem contra ha-
 sce prohibitiones Nostras Fidelitates
 Vestræ attentaverint, id totum, uti Pa-
 tris subjectionis, Constitutionibus &
 & Juramento fidelitatis contrarium
 pro irritò, invalido, & non existenti
 declaramus. Renovamus insuper No-
 stras

Utas attentiores inhibitiones, ne fide-
 litates Vestrae in tam magni momenti
 publico negotio Eventualis horum Du-
 catuum Principis Vacantiae, & ad Re-
 gnum Nostrum devolutionis, aliquas
 cointelligentias & correspondentias
 praecipue cum exteris habere & quid-
 quam attentare audeant. Facturae sunt
 praemissa fidelitates Vestrae pro Gratia
 nostra pro fidelitatis suae Juratae exacta
 observantia, & sine secus quidquam at-
 tentare auderent sub gravi indignatio-
 ne nostra irremissibiliq; Legum rigore.
 Datum Varaviae die 8va Mensis Junij
 Anno Domini MDCCXXVI. Regni
 vero Nostri XXIX Anno, AUGU-
 STUS REX Locus Sigilli Minoris Re-
 gni, Locus Sigilli Minoris M. D. L.
 Andreas Franciscus CICHOCKI Sacrae
 Regiae Majestatis Secretarius *mp.*

DOCUMENTVM

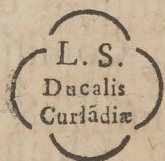
Intimate Inhibitionis supradictæ &c.

Magnificum ac Generosum Dominum Josephum NAKWASKI Capitaneum Ciechanoviensem, Inhibitorium quoddam à Sacra Regia Majestate Poloniae Domino Nostro Clementissimo de data Varsaviae, die 8vo Mensis Junij, Anno millesimo septingentesimo, vigesimo sexto, de non instituendis & non in dicendis Conventibus, nec de se non ingerendo in materiam successionis Eventualis, die 21. Junij, Anno Currentis Magnificis ac Generosis Dominis Consiliariis Supremis Regentibus, ad manus proprias tradidisse, idq; Rescriptum Regium hodierno die pro ulteriori custodia, quotiescun-

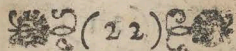
21

rescitur; visum fuerit necesse, ut &
iterum producat, Cancellariæ Du-
cali commissum esse. Ad mandatum
sub appensione Sigilli Ducalis, subscri-
ptioneq; hac solita testor. Datum
Mitaviæ, die vigesima quarta Junij
Anno 1726.

Hennericus Zentarove
Proto-Secretarius.

Man-

MANDATVM

*Pro Judicijs Curlandicis
in Mense Octobri proximo
Grodnae celebrandis &c.*

AUGVSTVS II.

DEI Gratiâ REX Poloniae &c.

VObis Generosis Henrico Christi-
ano de Brincken, Landhoff Ma-
gistro, Joanni Henrico Keyserling Can-
cellario, Adamo Kościuszko Oberbur-
grabio, Ebenhardo Philippo de Brug-
gen Land-Marschalco Confiliarijs Su-
premis, tum Joanni Ernesto de Ronne
Selburgensi, Casimiro Christophoro
Brackel, Mitaviensi, Carolo Firks Gol-
dirigensi, Philippo de Hahn Tucumen-
si, majoribus & alijs minoribus Capi-

ta-

taneis, necnon Joanni Christiano Sa-
cken prætenso Marschalco cujusdam
Congressus - - - Korff Plenipo-
tentiario Provinciali Georgio Rek,
Friderico Klopman, Joanni Ernesto
Nolde Ottoni Eobaldo Sacken, Fride-
rico Casimiro Heyking, Henrico Joan-
ni Brincken, Benedicto Henrico Hey-
king, Eberhardo Christophoro de Me-
dem, Ernesto Adolpho Heyking, Her-
mano Carolo Keyserling, Gotthardo
Friderico Løében, Gedeoni Saff, Ot-
toni Christophoro Hoven, Ernesto
Christophoro Bruggen, Ernesto Joan-
ni Buttler, Georgio Christophoro Me-
dem, Sigismundo Korff, Christophoro
Wiegant, Vilhelmo Henrico Schro-
ders, Francisco Christophoro Nottel-
horst, Friderico Ascheberb, Carolo Jo-
anni Ernesto Ronne, Joanni Funk, Hé-
rico Joanni Gothus, Hyeronymo Brun-
ckein Friderico Sackien, Geogio Jo-
anni

anni Keyserling, Nicolai Wilhelme
 Stempel, Deputatis, totiq; Equestri Or-
 dini Curlandiæ & Semigalliæ Usatuum
 seu ex Vobis Principalibus morantibus
 Authoribus & primarijs, ad infra-
 scripta attentata concurrentibus coope-
 ratoribus de nominibus & cognomi-
 nibus in Termino specificandis, quos
 magis actio præsens afficit de personis,
 causâ infra-scriptâ, Bonisq; Vestris ge-
 neraliter omnibus mandamus, ut co-
 ram Nobis & Judicio Relationum No-
 strarum propriarum Grodnæ, aut ubi
 tunc cum Curia Nostra feliciter con-
 stituti fuerimus, à positione præsen-
 tationis Nostræ in sex septimanis,
 seu aliàs futura Juridica Causarum Cur-
 landicarum, mense Octobri, Anno præ-
 senti celebranda, tum, dum & quando
 causa præsens ex Registro publico Ju-
 diciali acclamata ad Judicandum inci-
 derit

derit, & qualem Vos qui supra Specificati de cognominibus estis, personarum vestrarum verò per legitimos Plenipotentiarios & mandatarios peremptoriè compareatis; Ad Instantiam Generosorum Instigatorum & Vice Instigatorum Regni & M.D.L. pro munere Officij sui publici agentium Actorum; Qui Vos hac unica eaq; peremptoria citatione, uti in causa Juris Publici citant, pro eo: Quia vos contra Pacta publica subjectionis suæ cum Serenissimo Divæ memoriæ Sigismundo Augusto Rege Poloniæ Antecessore Nostro Anno 1561 inita, & contra Juramentum Fidelitatis Nobis uti Supremo & Directo Ducatum Curlandiæ & Semigalliæ Domino præstitum, atq; contra Dispositionem Juris Communis & Diplomaticis Incorporationis horum Ducatu-

um Regno Poloniae Anno 1569 in Comitibus Regni Generalibus Lublini factae, tum contra Constitutionem Regni Anni 1589, procedendo & Jus quoddam Electionis sibi Ducis Curlandiae, & Semigalliae, arrogando & usurpando & ex Directo Dominio Nostro & Republicae, seeximendo necdum extincta stirpe Illustris: Magnae recordationis Ducis Gottardi & Filiorum ejus Friderici Vilhelmi, ac Illustrissimo Ferdinando Duce Curlandiae & Semigalliae, ex hac stirpe procedente in vivis existente, post cujus stirpis decessum modo primum hi Ducatus juxta praescriptum memoratae Constitutionis Regni 1589. ad Regnum Poloniae & M.D.L. redire, & illis conjungi debent, aequaliter prout Provincia Livoniae coadunata est, in qua Provincia hi Ducatus existunt, ausi estis & inconsiderate, imo
 teme-

temerè præsumpsistis, expressas Inhibitiones Nostras in Literis Nostris ad vos datas, Vobisq; legitimè intimatas, contemnendo, & ipsiusmet Illustrissimi Ducis Inhibitiones Literatorias levi- pendendo, imo nomen ejusdem Illustrissimi Ferdidandi Ducis ad Literas quasdam per modum Universalium inficio illo conceptas, usurpando, per easdem Literas editas congressum quèdam privatum sine consensu Nostro sibi indicere, Mareschalcum hujus congressus constituere, & adinstar alicujus Particularis Conventus eundem congressum peragere, ac in eo de successore Duce futuro in his Ducatibus concludere, uti defacto spretis Inhibitionibus nostris eundem Conventum privatum indixistis, celebrastis, successorem elegistis, Ordinationem Reipublicæ, & Leges Regis, ac Pacta primi-

Dz

tiva

tiva convulstis, cointelligentias hæc
 in parte etiam cum externis habere,
 aliaq; illicita futuro in **Termino** latius
 declaranda & explicanda attentare præ-
 sumpstis, quo ejusmodi progressu in
 pænas Legum incurristis, easq; succu-
 buistis; pro quibus pœnis **Criminalibus**
 & perduellionis, super Vobis seu quem
 vel quos magis hæc attentata, onusq;
 præsentis Actionis afficit, juxta de-
 meritum cujusvis decernendis, tum ad
 videndum & audiendum, hunc con-
 gressum seu particularem Vestrum Con-
 ventum & prætensam Ducis Electio-
 nem, quam pro nulla in Literis No-
 stris Inhibitorijs jam declaravimus,
 cumquè omnibus ejus conventus con-
 clusis cassari & annihilari, Jura Nostra
 & Reipublicæ in eisdem Ducatus ha-
 bita, per Vos læsa, & violata redin-
 tegrari, circa primitiva pacta, cum
 qui-

quibus in clientelam & defensionem
Regum & Republicæ Polonæ suscepti
estis, conservari & manuteneri, cæte-
raq; quæ de Jure venerint contra Vos
statui, decerni, & Sententiari, in da-
mnis Litisquè expensis Condemnari.
Citamini, sitis parituri, Terminum at-
tentaturi, & judicialiter ad præmissa
aliaq; latiùs futuro in Termino contra
Vos proponenda responsuri. Datum
Varsaviæ Sabbatho in crastino Festi
Sanctæ Annæ Matris Deiparæ
Anno Domini 1726.

L.S.
Minoris Can-
larii Regni.

L.S.
Minoris M. D.
Litvonia.

S.R.S.R.S.

Oblata .

O B L A T A
Videndæ Manifestationis
AUGUSTUS II.
DE I Gratiâ R E X
Poloniæ &c. &c.

Significamus præsentibus Literis
Nostris quorum interest Universis
& singulis. Oblatas esse ad Acta
præsentia metrices Regni Cancellariæ
Nostræ Majoris Literas infrascriptas Vi-
dendæ Manifestationis, manibus Ma-
gnificorum Senatorum Regni die ho-
dierna in Actu contenta subscriptas,
Tenoris sequentis. Dabitur Manife-
statio nomine infrascriptorum in rem
totius Reipublicæ & pro Reservatione
Supremi Juris & directi Dominiij, quod
S.R.M. & Reipublicæ ad Ducatus Cur-
landiæ

*M*a & Semigallia competit, ne aliquod patiatur detrimentum, in & contra omnia & singula in his Ducatibus per quoscunq; tam ab extra, quàm ab intra, ultra mentem S.R.M. & Reipublicæ, imo in convulsionem Legum Regni & Rescriptorum, præcipuè ultimarij S. R. M., in his Ducatibus recen- ter attentata & attentanda, Pactis primævæ subjectionis & incorporationis Regno Poloniae horum Ducatum, ac vinculo fidelitatis contraria, & concessioni Feudali, investituris, tum Legib9 & Constitutionibus Regni & M. D. L. nec non Fæderibus anterioribus & novissimis cū vicinis Potentijs initis repugnantia, in præjudicium S. R. M. & Reipublicæ evenientia, aut eventura, suo loco & tempore explicanda, cum protestatione de nullitate eorundem omnium & singulorū attētorū, & attentandorū
stante

stante vita Legitimi Principis Illu-
sissimi Ferdinandi Ducis Curlandiæ & Se-
migalliæ; prout latius in parata Copia
eadem Manifestatio porrigetur. An-
dreas de Lubraniec Dąbski Palatinus
Brestensis Cujaviæ *mp.* Josephus Soł-
tyk, Cástellanus Belzensis *mp.* Casimi-
rus Rudzinski Castellanus Czernen: *mp.*
J. Mniszecz Supr: Regni Mareschalus
J. Szembek Supr: Regni Cancellarius.
Joannes Lipski Procancellarius Regni.
Joannes Georgius Przebendowski Supr:
Regni Thesaurarius. Quas ejusmodi
Literas videndæ Manifestationis, sic ut
præmissum oblatas, Nos ad Acta præ-
sentia suscipi, inscribi, & ex iisdem fide-
liter descriptas Parti postulanti authen-
ticè extradi permisimus. Actum &
Datū Varsaviæ FERIA 5ta ante Festum S.
Margaritæ Virginis & Mart: proxima,
die scilicet II. Julij Anno Domini 1726
MA NI-

33

*Manifestatio Procerū Re-
gni Poloniae & Magni
Dacatus Lithvaniae con-
tra Actum Curlandium
Congressu illicito die. 26
Iunij 1726. formatum.*

Experimento tristi compertum
est Respublicas Majores mi-
noresvè tamdiu stare, quam-
diu à Veterum Instituti non
recedant, fundamentalibusq; primævæ
Originis vel accessionis suæ legibus inni-
tantur: Postquam verò pertæfæ status anti-
qui quidpiam novi moliantur, vel cupido
novandarum rerum, aut fatalis voluptas
pereundi innumerabilibusq; sese tricus im-
plicandi incesferit earum Animis, necessa-
riò cadere ac succumbere. Probè experti
E sunt

sunt Ducatus Curlandiæ & semigalliæ,
quid ad felicem illorum statum hucusq;
contulerit, postquam felicibus Antecesso-
rum nostrorum Armis, sub Auspicijs Sere-
nissimorum Sigismundi Augusti, Stephani
Bathorei, Sigismundi Tertij, Subsequentiu-
umq; Regum Poloniæ ab interitu vindica-
ti, à quavis hostili impetitione protecti,
pari Nobiscum prosperitate gloriari assve-
verunt: Quod si quandoq; contigerit mi-
nora votis perferre, communem Regnorum
sortem instabilis fortunæ miserati inter
tempostates procellasq; bellorum fluctuare
poterant non mergi, ubi coadunati Rei-
publicæ Nostræ nec perire nec salvi nisi
una esse debuerant. Iam quod superi
avertant, navigium hoc quod cum Res-
publica, Nostra strictè unitum feliciter
hucusq; vehebatur, verendum, ne dividi
cæptum naufragium patiat, quando nuper
inscia ac inconsulta, moltominus requisita
Sacra Regia Majestaté & Respublica, exi-
stente adhuc in vivis Principe suo Legiti-
mo, Conventiculum quodpiam sibi forma-
re

re deq; eligendo novo Principe deliberare, imo actu ausuq; illicito eligere, monitiones Sacrae Regiae Maieftatis hunc Actum inhibentes respuere, Emissarium Regium Characterem nuntij ad Comitiam insignitum non admittere, aliaque contraria Pactis & Fæderibus subiectionis ijdẽ Ducatus Curlandia & semigallia oblii beneficiorum Regni hujus attentare ausi sunt. Non commemoramus quomodo Provincia hæc à Gottardo Kiettero Magistro, quondam Ordinis Theutonici Reipublicæ nostræ se subdiderit subjeceritq; quomodo à temporibus ejusdem Kietteri in Obsequio & fide feudali Reipublicæ Nostræ ad hæc usque tempora fidelis permanserit; præmittimus qualiter interrupta serie in Friderico & Vilhelmo Filijs Gottardi, postea in eodem Friderico & Iacobo ex Vilhelmo Fratre nepote suo, demum in Friderico Casimiro & Ferdinando adhuc superstite Filijs Iacobi Ducis Investituras petierit, obtinueritq;: Leges tantum non nullas tenoremq; Pactorum subiectionis

adducere in Animo est, quo luculentius, pateat, immeritò indebiteq; attentatum adeoq; nullius valorisimo damnabile esse, quidquid in novissimo tumultuario Cætu recenter actum est.

Et quidem libet prima verba Tractatus Subiectionis Livoniæ, uti cum Curlandica indivisæ, ejusdemq; naturæ existentis hic inferere, quæ sic sonat. Sigimundus
 „ Augustus Cum Terra Livoniæ Nobis
 „ ex parte Magni Ducatus Lithvanicæ &
 „ vicinitate & multum, partim Antiquis
 „ partim novis Pactis & fæderibus devincta
 „ & consociata jam ab aliquot Annis
 „ immanissimi hostis Moschi crudelibus
 „ Armis incendijs & Vastationibus propè
 „ modum funditus everfa & desolata esset,
 „ ita ut extrema quæq; illi imminerent,
 „ nec quidquam certius esset, quam quod
 „ ad primam quamq; Incurfionem illius
 „ præpotentis hostis illud quod reliquum
 „ tam in diæcesi Rigensi, quàm in Terris
 „ Magistri Ordinis Theutonicæ fuerat similibus
 „ cladibus excinderetur & in durissimã

,, rissimam servitutum hostilem veniret.
 ,, Quemadmodum jam magna pars propter
 ,, multarum Civitatum, Arcium, Propugna-
 ,, culorum amissionem venerat, & ob ma-
 ,, ximam in omnes partes depopulationem
 ,, vastitatemq; ferro & igni in allatam &
 ,, propter quotidianas incursiones, magnumq;
 ,, hostis ad ejus reliquias Occupandas appa-
 ,, ratum, ad eam angustiam & difficultatē
 ,, Ordines illius redacti essent, ut nequa-
 ,, quam Opibus Viribusq; proprijs statum
 ,, suum defendere, atq; se à servitute & cru-
 ,, delitate hostili tueri ac vindicare possent.
 ,, Ideo Illustrissimus & Magnificus Domi-
 ,, nus Gottardus Equestris Ordinis Teuto-
 ,, nici in Livonia Magister, Nobilitas, Ci-
 ,, vitates Statusq; & Ordines illius universi,
 ,, dum & omnia Domestica, consilia sua
 ,, convulsa, & se ab aliorum præsidijs præ-
 ,, sertim Sacræ Cæsareæ Majestatis, & Statum
 ,, Romani Imperij destitutos animadverterent,
 ,, à Vicino etiā Rege Sveciæ terra marique pete-
 ,, rentur, tam suo quàm Civitatum, aliorumq;
 ,, Ordinum Livoniæ ad Dictum Magistrum
 ,, spectantium nomine, crebris Internuntijs

„ & Literis præsentem calamitatem & gra-
 „ viffimum periculum Nobis exposuiffent,
 „ multisq; precibus opem & Auxilium No-
 „ ſtrum imploraſſent. Nos & commifera-
 „ tione afflictiffimæ Provinciæ, & amore
 „ totius Reipublicæ adducti, & ne barba-
 „ rus hoſtis latius pro ſua libidine in po-
 „ pulo graſſaretur, dedimus negotium Illu-
 „ ſtriſſimo Principi Domino Nicolao Ra-
 „ dziwiſ Duci in Olyka & Nieſwiez Pala-
 „ tino Vilnenſi &c: ut iterum in Livoniã
 „ properaret, & primo quoq; Rigam pete-
 „ ret, ibiq; tam cum ipſo Magiſtro, quam
 „ cum illius Ordinibus ac Civitatibus de
 „ memoratæ Provinciæ deſenſionis ratione tra-
 „ ctaret. Cũq; in illis Tractatibus ab omnibus
 „ perſpiceretur niſi communibus viribus tã
 „ Polonorum quam Lithvanorum deſenſio
 „ ſuſcipiatur, non poſſe Potentiam hoſtilem
 „ reprimi, Polonorum verò Auxilia niſi
 „ deditio quoq; ad Regnum Poloniæ non
 „ ſolum Magnum Ducatum Lithvaniæ fiat,
 „ nequaquam adduci poſſe; Tandem ad hunc
 „ extremum caſum, ita ut ſit in rebus deſpe-
 „ ratis

„ ratis & præfenti periculo expofitis deven-
„ tum eft, ut de faciendâ deditiõne Statue-
„ rent, eorû nomine communis profectio tã ab
„ ipfo Principe prænominato, quàm ab Or-
„ dinum ac Civitatum Nuncijs ad Nos
„ fufciperetur.

„ Placeat & alterius Inftrumenti confir-
„ matorum Jurium initialem textum de ver-
„ bo ad verbum exprimere:

„ **SIGISMUNDUS AUGUSTUS** &c.

„ Cum Livonia Provincia gravi ac diutur-
„ no bello Moschico multisq; cladibus af-
„ flicta, vaftata, atq; magna ex parte in
„ potestatem hoftium redacta efferet cumq;
„ & propter multarum Civitatum Arciumq;
„ & propugnaculorum amiffionem, & ob
„ maximam in omnes partes depopulati-
„ onem vaftitatemq; ferro atq; igni in ea
„ allatam, & propter quotidianas incurfio-
„ nes, magnumq; hoftis ad ejus reliquias
„ occupandas apparatus, ad eam angufti-
„ am ac difficultatem ordines illius redacti
„ efferet, ut nequaquam opibus viribusque
„ proprijs statum fuum defendere, atq; fe
„ à servi-

„ à servitute crudelitateq; hostili tueri ac
 „ vindicare possent. Illustrissimus ac Reve-
 „ rendissimus Dominus Gvilhelmus Archie-
 „ piscopus Rigeasis &c. ac Illustrissimus
 „ Dominus Gottardus Kettlerus Equestris
 „ Ordinis Teutonici in Livonia Magister,
 „ Statusq; & Ordines Livoniarum univer-
 „ si, & Civitatum Nuntij, dum & omnia
 „ domestica præsidia sua convulsa, & se ab
 „ aliorum præidijs destitutos animadverte-
 „ rent, magnam autem spem in Nostro Di-
 „ tionumq; Nostrarum auxilio deponerent,
 „ matura deliberatione habita, publicoq; &
 „ concordi omnium assensu, se, Provinci-
 „ amq; suam in fidem & potestatem nostram
 „ tradiderunt, ac in perpetuum ditionibus
 „ Dominijsq; Nostrijs ad instar Terrarum
 „ Prussiae adjunxerunt & incorporarunt.
 „ Itaq; Nos & Fœderibus & vicinitate con-
 „ junctæ Nobis Provinciæ periculo, clade,
 „ vastitate, servitute permoti, & pro Chri-
 „ stiani Principis Officio pertinere ad fidem
 „ Nostram intelligentes, ut homines Pro-
 „ vinciamq; Christiani nominis à cede, po-
 „ pulatio-

alatione, servitute bárbari ac crudelis
 ists, prohibeamus, eosdem in fidem &
 ditionem nostram accepimus &c. Faci-
 „ unt multum ad rem, imó instruunt plu-
 „ rimum verba illa, quibus Magistratum
 „ etiam ordinandi, ne dum Principem con-
 „ stituendi Regi potestas supererat, dum sic
 „ in Tabulis Conventionum reperitur.

„ Cum nihil Respublicas magis quassa-
 „ re atq; concutere soleat, quàm legum,
 „ consvetudinis atq; morum mutatio, Sacra
 „ Regia Majestas benè constitutas Respu-
 „ blicas, hac ratione non modo servandas,
 „ sed collapsas restituendas prudentissimo
 „ atq; verè Divino consilio censuit, quod
 „ Principibus, Nobilibus, Civitatibus atq;
 „ Statibus Livoniæ promiserit, non solùm
 „ Magistratum Germanicum, sed & Jura
 „ Germanorum propria concessuram &c.
 „ Jàm quod attinet ipsam Curlandiam Se-
 „ migalliamq; Incorporationeq; horum Du-
 „ catuum ad Regnum Poloniæ, verba ple-
 „ næ subjectionis in hunc sonant modum.
 „ SIGISMUNDUS AUGUSTUS &c. Si-

3, gnificamus &c. Quod cum Illustris Do-
 3, minus Gottardus in Livonia, Curlandiæ
 3, & Semigalliæ Dux, Generosos Frideri-
 3, cum à Kunicz, & Michaëlem à Brunow
 3, Consiliarios & Senatores suos ad Nos.
 3, Regniq; Nostri Ordines cum certis man-
 3, datis ablegavisset, atq; hi ipsi literis fidei
 3, suæ Plenipotentiæ prædicti Illustris Do-
 3, mini Ducis demonstratis, id sibi ab Il-
 3, lustritate sua injunctum dicerent, quo No-
 3, mine Illustritatis à Nobis Regniq; Ordi-
 3, nibus postularent, ac enixè peterent, ut
 3, quoniam negotium unionis Regni Nostri
 3, cum Magno Ducatu Lithvanix ad salu-
 3, tarem finem exitumq; optatum jam pri-
 3, dem DEO immortalis adjuvante perdu-
 3, xissemus, tempusq; adesset, quo Livoniæ
 3, quoq; à barbaro & truculento hoste ma-
 3, jorem in modum populatæ & afflictæ,
 3, per Nos aliquando consuli possit, subje-
 3, ctionem Illustris Domini Ducis & subdi-
 3, torum ejus, de communi sententia atq; as-
 3, sensu omnium Ordinum Regni cum Du-
 3, catu Lithvanix uniti acceptaremus; Nos
 3, cti

memoria tenebamus, superioribus an-
nis, quo tempore ab Ordinibus Livoniae
crebris literis atq; Nuntijs ad eam ipsam
subjectionem acceptandam sollicitaremur,
sortem illius Provinciae atq; calamitatem
miseratos, hanc ipsam privatim ex Perso-
na Nostra in fidem atq; protectionem No-
stram suscepisse, tamen & illud etiam me-
minimus, cum praedicta subiectio praesen-
tiam Senatûs Polonici ac pleniorum de-
liberationem requireret, rejecisse Nos hu-
jus ipsius rei tractationem in tempus ali-
ud ad eam efficiendam commodius; Quod
cum se Nobis obtulisset faciendum esse exi-
stimavimus, flagitantibus praesertim Illu-
stris Domini Ducis Plenipotentibus, & uni-
one Regni cum Magno Ducatu Lithva-
niae absoluta & perfecta, & ejus Illustri-
tatis subjectionem per supradictos Pleni-
potentes Illustritatis ejus Nobis delatam,
de consensu & voluntate omnium Ordi-
num Regni & Magni Ducatus Lithvaniae
ita, ut ante dictum est, uniti, in praesen-
tibus Regni Comitibus acceptaremus, quem-

„ admodum præsentibus literis Nostris
 „ ceptamus. Ipsum Illustræm Principem in
 „ fidem & clientelam Nostram, Regniq;
 „ Nostri, cum omni Ducatu & Ditionibus
 „ Illustritatis suæ, publico Regni cum Ma-
 „ gno Ducatu Lithvaniæ uniti nomine reci-
 „ pimus, nimirum ut ab eo tempore in po-
 „ sterum Illustritas sua ejusq; Hæredes cum
 „ Ducatu Curlandico Semigallicoq;, Regno
 „ Nostro cum Ducatu Lithvaniæ unito
 „ tanquam uni & indiviso corpori perpe-
 „ tuis temporibus subijciatur & incorpore-
 „ tur, ac in clientela & defensione Nostra
 „ & Regni cum Magno Ducatu Lithvaniæ
 „ uniti permaneant. Speramus autem Il-
 „ lustritatem suam & ejus Illustritatis Po-
 „ steros in ea fide, voluntate, subjectione,
 „ quam Nobis Regnoq; cum Ducatu Lithva-
 „ niæ unito per suprædictos Plenipotentes
 „ detulerunt, constanter permansuros, &
 „ firmiter perseveraturos. &c.

Id verò tanquàm directè casui ausuiq;
 contrarium haud silentio præterire possu-
 mus, quod iisdem Pactis subjectionis

cau-

cautum circumscriptumq; reperitur, his
 plane expressis verbis: Conventus publi-
 ci singulis biennijs Mittaviæ celebrentur,
 ad quos singuli Districtus, postquam Ar-
 ticulos deliberatorios nacti fuerint, Nun-
 cios suos cum sufficiente potestate able-
 gabunt. In quibus Conventibus nihil de-
 cernetur, quod Pactis subjectionis funda-
 mentalibus & Ducalibus, Investituris &
 hujus Regiminis formæ aut Ordinationi
 sit contrarium horum enim æterna Autho-
 ritas esse & observari debet. Si ta-
 men Princeps ejusmodi Conventum in-
 dicere recusaverit, Authoritate Regiæ Ma-
 jestatis is indicetur.

Quid memoramus Juramenti formam
 à Nobilitate suo Principi præstiti semper
 præstandiq; cujus tenor est talis: Ego NN.
 Juro NN. Curlandiæ & Semigalliæ Duci,
 Ejusq; Successoribus investitis, & si horū
 nullus suprefuerit Serenissimo ac Potentissi-
 mo Principi ac Domino. Domino Sigis-
 mundo Tertio Poloniæ Regi, illiusq; Suc-
 cessoribus Regibus, & Inclyto Regno
 F 3 Polo-

„ Poloniæ & Magno Ducatui Lith
 „ tanquam non Solum supremis ac direct
 „ quales nunc sunt, sed etiam utilibus &
 „ immediatistunc futuris Dominis meis, tam
 „ uti cæteri Regni Indigenæ subditus fidelis-
 „ & subiecto esse, Eius Illustritatis commoda
 „ & emolumenta quærere & promovere,
 „ omniaq; Terrarum & Incolarum Illustri-
 „ tatis ejus, quantum per me fieri potest
 „ damna & incommoda præcavere, amo-
 „ vere, prævenire, uti fidelem & probum
 „ subditum decet, semper velim, qua in re
 „ nihil quidquam quod humano ingenio
 „ excogitari poterit, me impediet. Sic me
 „ DEUS adjuvet & Sancta CHRISTI PAS-
 „ SIO.

Juramento sic conscripto, Majorum
 Nostrorum cautela non permisit, quin eti-
 am pœnas In seditiosos Religioniq; Pa-
 ctorum Refractarios singulari lege statu-
 eret; quæ quidem lex tenoris est talis:
 „ His ita constitutis, illud postremo adjici-
 „ endum duximus, ut cum omnia, quæ hac
 „ formulâ Regiminis continentur, Pactis
 pri-

primævæ subjectionis hujus Provinciæ Ju-
 ribus aliorum Principum Vasallorum Feu-
 dali Titulo Provincias in Republica Po-
 na possidentium, atq; adeò ipsi æquita-
 ti & justitiæ sit conformia, ea dein-
 cept sub pœna Decreti Comitialis Anno
 superiore lati, tum & alijs Sacræ Regiæ
 Majestatis arbitrarijs observentur, debitæq;
 executioni à suis Magistratibus deman-
 dentur.

Jam verò id totaliter omittere non pos-
 sumus, quod pro conclusione Tractatûs,
 velut pro rei totius cardine Pactis iisdem
 adjectum reperitur in hæc formalia: In-
 super omnes ex æquo in eam curam in-
 cumbant, quo pacatus tranquilluscq; hu-
 jus Ducatus Status permaneat, qui cum
 instar propugnaculi contra finitimos uni-
 versæ Reipublicæ hostes ex hac parte es-
 se debeat, omnes concordibus animis stu-
 dia sua ad salutem ejus certatim & ala-
 criter conferant, Illustri Principi suo, ac
 illius legitimis in Feudo Successoribus,
 obedientiam honoremq; exhibeant, Fidei
 Re-

„ Regiæ Majestati & Reipublicæ Polonæ
 „ datæ memores sint, si omni felicitate Pa-
 „ triam suam florere, ita ac debent, per

Quæ Omnia secus nunc recenter
 cum è diametro hisce hicceq; 1798
 contraria sint, Nos proceres Re-
 Magni Ducatus Lithvanix ad Latus
 Regiæ Majestatis Domini Nostri Clemen-
 tissimi nunc præsentis, de nullitate cujus
 libet Actus novissimi Directo Dominio
 Sacræ Regiæ Majestatis & Reipubli-
 cæ repugnantis, Pacta Subiectionis &
 Diplomata Incorporationis ad Rempubli-
 cam horum Ducatum infringentis Iura-
 mentum Fidelitatis per Antecessores suos
 ac semetipsos præstitum tollentis, aliq; 1798
 insolita, illicita, vetita & punibilia attentan-
 tis, Nostro & totius Reipublicæ Nomi-
 ne, ac de insubsistentia eorundem attenta-
 torum & attendandorum, iterum atq; ite-
 rum manifestamur & protestamur, Com-
 pagemq; hanc multorum Annorum sudo-
 re imò Sangvine coalitam, sine exitio
 Convellentium convelli non posse palam
 atte-

attestamur, ac præsentem Manifestationem & protestationem manibus proprijs subscriptam, Actis Metricis Regni, quibusvis alijs Authenticis inscribi committimus. Salva ejusdem Manifestationis augendi, corrigendi pleno in robore reservata facultate. Datum Varsaviæ Die. Mensis Anno Domini. 1726.

*I. Mniszech Supremus Regni
Mareschalcus.*

*Ioannes Lipski Procancellarius:
Regni.*

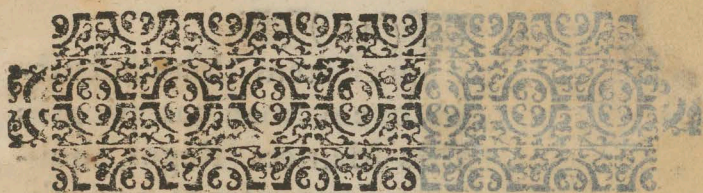
*M. Princeps Czartorynski
Procancell: M. D. L.*

*Franciscus Zaluski J. Przebendowski Supremus
Palatinus Plocensis. Regni Thesaurarius.*

*mp. Stanislaus Ciołek Poniatowski
Supremus Magni Ducatus
Lithvaniæ Thesaurarius.*

*Franciscus Belinski
Palatinus Culmensis.
mp.*

*Stanislaus Chomertowski
Mareschalcus Curie Regni
mp.*

*Translatio Literarum Su-
premorum Consiliorū
Curlandiæ ad S. R. M.
Mittaviæ die Julij
1726. Datarum.*

**SERENISSIME
&c. &c.**

Non latebit Majestatem
Vestram Sacratissimā,
qualiter in proximo
extraordinario Congressu ,
pro

pro Ratione Jurium Nostrorū
 fundamentalium, Celsissimum
 Principem Mauritium Comi-
 tem Saxoniae in Successorem
 Eventualem Ducatus Curlan-
 diae elegerimus, reservatā ap-
 probatione S. R. M. Vestrae.
 Peracto eodem extraordinario
 Congressu advenit huc Peter-
 sburgo Princeps Dolhoruki,
 Intimus Consiliarius suae Im-
 peratoriae Majestatis Russiae, ob-
 tulitque Nobis Supremis Con-
 siliarijs Credentiales, uti in an-
 nexa Copia, exindeque expo-
 suit Serenissimam Russiae Impe-
 ratricem Principalem suam hāc
 Principis Mauritij Electionem

ægrè ferre eandemque omni
Vi impedire velle: Dein fu-
pervenit huc etiam *Die 10 Ju-
lij.* Princeps Mezykow pari-
ter mentem Serenissimæ Impe-
ratricis aperiens. Tandem
Princeps Dolhoraki cū minis
& sub Indignatione Impera-
toriæ Majestatis, id à Nobis,
ut ex annexa Copia patebit,
postulavit, quod Nos salvâ cō-
scientia contra Juramentum
Nostrum facere nequivimus.
Nil profuerant omnes remon-
strationes nostræ, quod scilicet
à S. R. M. Vestra Nobis veti-
tum sit, ne aliquas cum exter-
nis potentijs cointelligentias
vel

i correspondentias ineamus;
 tum quod jam ad S. R. M. Ve-
 stram pro approbanda eventu-
 ali Successione Celsissimi Prin-
 cipis Mauritiij miserimus; qua
 de causa minantur Nobis ruinæ
 totius hujusce Regionis. In
 his circumstantijs recurrim⁹ ad
 Sacratissimum Thronum Maje-
 statis Vestræ, devotissimè pre-
 cantes, velit clementer hunc
 cè Ducatum atque nos omnes
 in illis periculis quæ nobis mi-
 nantur non modo tueri, verum
 etiam mentem suam ulteriorē
 per hunc Emissarium benignè
 aperire, qua methodo in his
 circumstantijs & angustijs exi-

stentes procedere debeamus
qui perpetua Fide obstricti mo-
ri volumus &c.

*Majestatis Ve-
stræ.*

Subditi &c. &c.

C O P I A

CREDENTIALIUM

*DEI Gratia Catharina Impera-
trix & Domina totius Rus-
sæ &c.*

Generosis Ducatûs Curlan-
diæ & Semigalliæ Supre-
mis

nis Consiliarijs, Capitaneis,
 ac toti Nobilitati, Nostram
 salutationem. Generosi sin-
 gulariter Nobis dilecti: Post-
 quam Fideli Nostro Intimo
 Consiliario Principi Basilio
 Doshoruki, in quibusdam nego-
 tijs Nostris quæ conservatio-
 nem Ducatûs Curlandiæ & Se-
 migaliæ concernunt, instructio-
 nem dedimus, quatenus Gene-
 rositatibus Vestris aliquas re-
 monstraciones faceret, cum il-
 lisque hac in parte compone-
 ret, consequenter expeditur
 ad Generositates Vestras præ-
 sens benevolum desiderium
 Nostrum ut præfato Intimo
 Con-

Consiliario Nostro in ijs omnibus, quæ ipsis nomine Nostro exponet, cum iisdemq; constituet, & concludet, plenam fidem ac si Nobismet ipsis tribuant. Speramus Generositates Vestras Nostram Intentionem & consilium in præsentem negotio, tali methodo ad effectum deducturas, quæ id Nobis pretio vicinæ Amicitia à Generositatibus Vestris polliceri, ac promittere possumus; Nos verò quod reliquum est Generositatibus Vestris, Supremis Consiliarijs, totiq; Nobilitati ac Incolis prospera quæquæ à DEO Supremo Domino
 mino

157
nino circa Imperatoriam benevolentiam apprecando, manemus addicti. Datum Peterburgi die 23 Julij 1726.

Catharina

Comes Golofkin.

Seqvuntur Propositio-
nes.

Anno 1726. die 17. Julij Minister Serenissimæ Imperatricis Russiæ D. Princeps Dothoruki, in præsentia Domini Mannrichter

H

Korff

Korff hujus Provinciae Plenipotentiarij proposuit Supremis Ducatus Curlandiae & Semigalliae Consiliarijs.

I. UT Domini Supremi Consiliarij per omnes Parochias notificent, quatenus omnes Deputati, qui ultimo congressui ad fuerunt, electionem, Mauriciam annihilent, & hunc Candidatum eligant, quem Imperatoria Majestas proponet, quo in casu Majestas sua Imperatoria, non modo gratiam & protectionem, suam iisdem appromittit, & quòd ipsos velit taliter defendere, ne Provincia hæc dividatur,

, & ne ab aliquo impetatur;
ac in super Imperatoria Maje-
stas Russiæ vult Provinciam
hanc circa antiqua Jura manu-
tenere, Regionemquè hanc cir-
ca libertates & Jura sub Re-
gimine Principis conservare.

2. Casu quo vero huic non
consentient, habebunt locum
promittendi sibi funestos ex-
inde successus, quos vel ma-
ximè Supræmi Consiliarij ex-
perientur, in quos tanquam se-
se opposcentes culpa caderet,
siquidem Status Nobilitaris
horum nulliter conscius est.

3. Si verò huic Consiliarij
Supremi, uti Consueverant,

sese opposuerint, Tunc In
 ratoria Majestas non modo suã
 protectionem huic Ditioni sub-
 trahet, sed etiam consentiet
 in Divisionem ac ultimam rui-
 nam hujus Provinciã, imo a-
 nimabit Rempublicam ad ma-
 jorem malevolentiam contra
 hanc Regionem, ac suis Viri-
 bus ad hoc concurret, quem
 in finem Imperatoria Majestas
 dedit in mandatis Generali de
 Bon, ut cum Regiminibus sub
 commenda ejus existentibus
 ad hos limites appropinquet,
 ibique sese collocet, si circa
 pertinaciam suam persisterent,
 ut illos ad alias cogitationes
 disponat.

Can-

Candidati sunt sequentes:
Princeps in Germanlandiæ Me-
zykow; Principis de Holzte-
in Lubek Filius natu minor,
uterq; Princeps Landgravius
de Hessen Hamburg, qui sunt
à servitijs Sacræ Imperatoriæ
Majestatis.

Postulabant Supræmi Con-
siliarij à Principe Dolhoruki
præfatam propositionem ore
tenus factam, in supra specifi-
catis punctis expressam, etiam
in scriptis sibi dari, meq; eum
in finem ad Principem miserūt;
à quo obtinui responsum per
Dominum Uosten, quod cum
tam semel Celsissimus Princeps

Dothoruki Credenciales su-
 produxerit, non sit necessum
 ut hæc puncta cum subscriptio-
 ne sua extradatur, & quod tan-
 tum modo ex Idiomate Græ-
 co in Germanicum traduci de-
 beant, prout effective in Re-
 sidentia Domini Uusten, præ-
 sente Generositate Auditore
 Rutheno, Domino Zentharo-
 ve dictata fuerunt; quod ad mā-
 datum Dominorum Supremo-
 rum Consiliariorum propria
 manu attestor. Mittaviæ Die
 18. Julij Anno 1726.

Adam Berkman,
Cancellariæ Secr.
Re.

RESPONSUM

*S. R. M. ad Literas Supremorum Consiliariorū
Ducat^o Curlandiæ &c.
Datum Varsaviæ.*

AUGUSTVS II.

REX. Poloniæ &c.

Generosi Fideliter Nobis
Dilecti. Non sine iusta In-
dignatione percipimus fide-
litate Vestras Conventiculum
quoddam, Mitaviæ ad finem
mensis Junij non pridem el-

psi

psi celebrasse, ibidemquè in
 convulsionem Jurium Nostro-
 rum & Reipublicæ, contra pa-
 cta subjectionis, Juramentum
 fidelitatis, contraq; tot Regni
 Cōstitutiones, ac contra inhibi-
 tionem Nostram per Gene-
 rosum Nakwáski Capitaneum
 Ciechanowiensem à Nobis
 missum, vobis in tempore in-
 timatam procedendo, de Evē-
 tuali Successore Principi Fer-
 dinando disposuisse; quæ qui-
 dem attentanda prout prefatâ
 inhibitione Nostrâ cassavera-
 mus, ita jam nunc attentata cas-
 samus, annihilamus, nullumq;
 robur habere volumus. Quod
 atti-

net propositiones Principis
 Ihoſuki, Fidelitatibus Ve-
 ſtris factas, & à Fidelitatibus
 Veſtris Nobis copiatim tranſ-
 miſſas; quoniam materiam ſta-
 tus in ſe continent, & earum
 reſolutio poteſtatem Fidelita-
 tū veſtrarū excedit, ideo ad nos
 totamq; Rempublicam uti Do-
 minos nunc directos remitten-
 das eſſe volumus. Mandantes
 & præcipientes Fidelitatibus
 veſtris, ne cuipiã niſi Nobis &
 Reipublicæ uti Directis Domi-
 nis obtemperare præſumant.
 Promittimus autem Ducatibus
 Curlandiæ & Semigalliæ prote-
 ctionē Noſtrā Regiã, quã à No-

bis Serenissimisquè Antec
sorib⁹ Nostris huc⁹q; experti
datturos eosq; ab omni impet
tione externorū defensuros pol
licemur. De cætero fidelitates
vestras benevalere cupimus da
bantur. &c.

ME-

MEMORIALE

*Mandato Sacræ Re-
giæ Majestatis Domini N.
Clementissimi, & mente
præsentis ad latus Regium
Senatûs, Domino Bestu-
chow Ablegato Sacræ Cza-
ræ Majestatis per Magni-
ficum Thesaurarium Curie
Regni porrectum Varsaviæ
Die 13. Augusti,
Anno 1726.*

SAcra Regia Majestas Dominus
meus Clementissimus informa-
tus de Literis, & propositionib9,
quas Princeps Basilius Dothoruki,

Confiliarijs Supremis Curlandi
 parte Czareæ Majestatis dederat
 mul considerans quòd iidem
 filiarij uti subditi Regni Poloniæ n
 habeant potestatem acceptandi à
 quacunq; Potentiarum Externarum
 similes propositiones, eo magis Sa-
 cra R. M. admirata est progressum
 hujusce modi, quò Princeps Dosto-
 ruki requisivisset status ejusdem Du-
 catus, nomine Principalis suæ, qua-
 tenùs ad Electionem novi Curlandici
 Principis accederent, & ut eundem
 de numero aliquorum Candidatorū,
 quos illis proposuit eligerent.

Duæ sunt rationes quæ augent
 hanc admirationem Sacræ R. M.
Prima, qualiter scilicet ejusmodi
 propositiones emanare unquam po-
 terant ab Amica Aula, cui optime co-
 gnita

sunt Jura indisputabilia Mani-
festa, & potestas suprema, quam Re-
gnum Poloniæ habet in Curlandiam?

Secunda: Quod Princeps Meżykow
se in numero prætenforum Can-
didatorum posuerit, & quod si non e-
ligeretur eidem Ducatui comminato
fuerit Copijs Moschoviticis?

Et quemadmodum ejusmodi pas-
sus apertè contrariantur stricto Fæ-
deri, quod Regiam inter & Czæream
Majestates intercedit, tum contradi-
cunt tam multis asssecurationibus &
Documentis, amicitia, quibus sua
Majestas Czarea Regiam Majestatem
persequabatur; Ita Sacra R. M. iustè
dubitare debet utrum id omne fiat
ex mandato & cum scitu Czareæ Ma-
iestatis! qua propter habeo in man-
datis à S.R.M. quærere ex Vestra Do-
mina-

minatione si ipsi sit aliqua hoc
puncto Instructio? & qualis nam sit
hac in parte sensus Sacrae Czarae
Maieftatis?

Quod si itaq; hæc omnia non lateant
Vestram Dominationem, ac si Vestra
Dominatio eadem aperire velit, tunc
non intermittam eorum omnium
fidelem S.R.M. referre relationem,
qui postea ponderabit mensuras, quæ
ipsi acceptandæ forent.

Sed si fortè nullá hac in parte adest
Vestrá Dominationē Cõmissio, tunc
mihi est iniunctũ ut representem Ve-
stræ Dominationi in fiducia quòd
hæc omnia referet Sacrae C.M., qua-
liter videatur summa admiratione
dignum, Princeps Męzykow & Dof-
horuki potuisse audere statibus Cur-
landiæ

dia proponere, ut sibi eligant
 principem, & quòd maius, ut eundē
 eligant stante vita Principis Ferdī-
 nandi, & contra voluntatem S.R.M.
 Cum publicum & manifestum sit
 Curlandiam esse Provinciam subje-
 ctam Regno Poloniae, tum quia Sa-
 cra R.M. expressē statibus illis inhi-
 buisset, ne aliquem ejusmodi Actum
 attentare præsumerent, & quod Fi-
 naliter postquam in contrarium ei-
 dem inhibitioni Regiae temeritate
 quadam punibili sese inducere per-
 misissent ad Electionem assertam D.
 Comitis Saxoniae Mauritij, Sacra
 Regia Majestas commisit Ministerio
 suo juxta Rigorem Legum proce-
 dendi, contra tantum ausum, tan-
 quam manifestē contrarium naturae
 Feudorum & Supremo directo Do-
 minio

minio Regni Poloniae, tam Jure
 mentis & pactis subjectionis, quibus
 ligata & subiecta est Provincia
 hæc Regno Poloniae.

Illud verò quòd Opinionem Sa-
 cræ Regiæ Majestatis confirmat, quòd
 scilicet hæc propositiones & commi-
 nationes per præfatos duos Princi-
 pes factæ Curlandensibus, sint citra
 scitum. Sacræ Czareæ Maie-
 statis, est: quia minime concordat

1. Cum antiquioribus Tractatibus,
 quibus hæc Duæ potentiae mutuo
 sese obstrinxerunt, non solum non
 fomentare Rebelliones inter subdi-
 tos hujus vel alterius Dominii, sed
 etiam nullum asylum præbere ijs,
 qui de rebellionem accusati essent.

Quia concordant cum novis
utimarijs Tractatibus inter Polo-
niæ Regnum & Sacram Czaream
Majestatem p: m: Petrum, ubi idem
Monarcha expressè declaravit nullū
sibi appropriare Ius ad Provincias
Regno Poloniæ subjectas.

3. Quia non concordat cum
declarationibus subsequenter ab eo-
dem Serenissimo Czaro datis, per
duos magnos Legatos Sacræ Regiæ
Majestatis & Reipublicæ, scilicet
per M. Dominum Wollowicz Ma-
reschalcum supremum Magni Du-
catūs Lithvaniæ & postea per Ma-
gnificum Dominum Chomentowski
protunc Palatinum Masoviæ.

4. Quia non conveniunt cum Le-
gibus veræ Amicitiae & bonæ Vici-
niae

niæ quæ vetant amicum Vici
 assumendi in protectionem aut fo-
 mentandi subditos alienos Contra
 proprium Dominum, quòd hucusq;
 fideliter abutrinquè observabatur, &
 vel maximè ex parte Poloniae, quæ
 non modo rebellionis Ukrainensì ac-
 mutationi Regiminis illius, quàm
 Sacræ Czareæ Majestati p. m.
 uisum fuit, Introducere, misceri no-
 luit, verum etiam denegavit omnẽ
 Securitatem & asylum Incolis illius
 Provinciæ dum vitam salvando, ean-
 dem in Polonia quæsierant.

Sacra Regia Majestas est adeò per-
 fusa de vera amicitia & æquani-
 mitate Sacræ Czareæ Maiestatis,
 ut nullatenus dubitare possit, quin
 Sacra Czarea Maiestas in hacce Cir-
 cumstantia non sit ejusdem cum
 Sacra

a Regia Majestate sensus, quòd
 ncipum Menzykow & Dolhoruki
 ropositiones de Curlandia, in omni-
 bus præmissis Contraria, difficile
 cum justa voluntate suæ Czareæ Ma-
 iestatis convenire Valeant.

Quapropter habeo in mandatis
 a Sacra Regia Majestate Domino
 Meo Clementissimo requirendi
 Dominationem Vestram ut hæc
 omnia quæ nunc exposui referat
 Sacræ Czareæ Majestati, Ean-
 demq; exposcat, quatenùs mandatò
 suò expressò reprehendat suprascriptos
 Principes, ijsq; inhibeat, ne ulterius
 sese negotiis, quæ unicé subiacendo
 dispositioni Regni Polonorum, mi-
 nimé pertinent ad Czarcam Maie-

statē, & multo minùs ad illos in-
 ticulari. Prouti Sa: Regia Maiestas
 spensari non posset, quin statibi
 Curlandiæ non inhibeat, ne propo-
 sitiones illorum audiant; Similq;
 præventivè casset & annihilat id
 omne, quidquid Curlandenses in-
 tuitu earundem propositionum
 attentare præsumpsissent, sicuti Cas-
 satum & annihilatum est illud,
 quòd illegitimè fecerunt in favo-
 rem Domini Comitis Saxoniae.

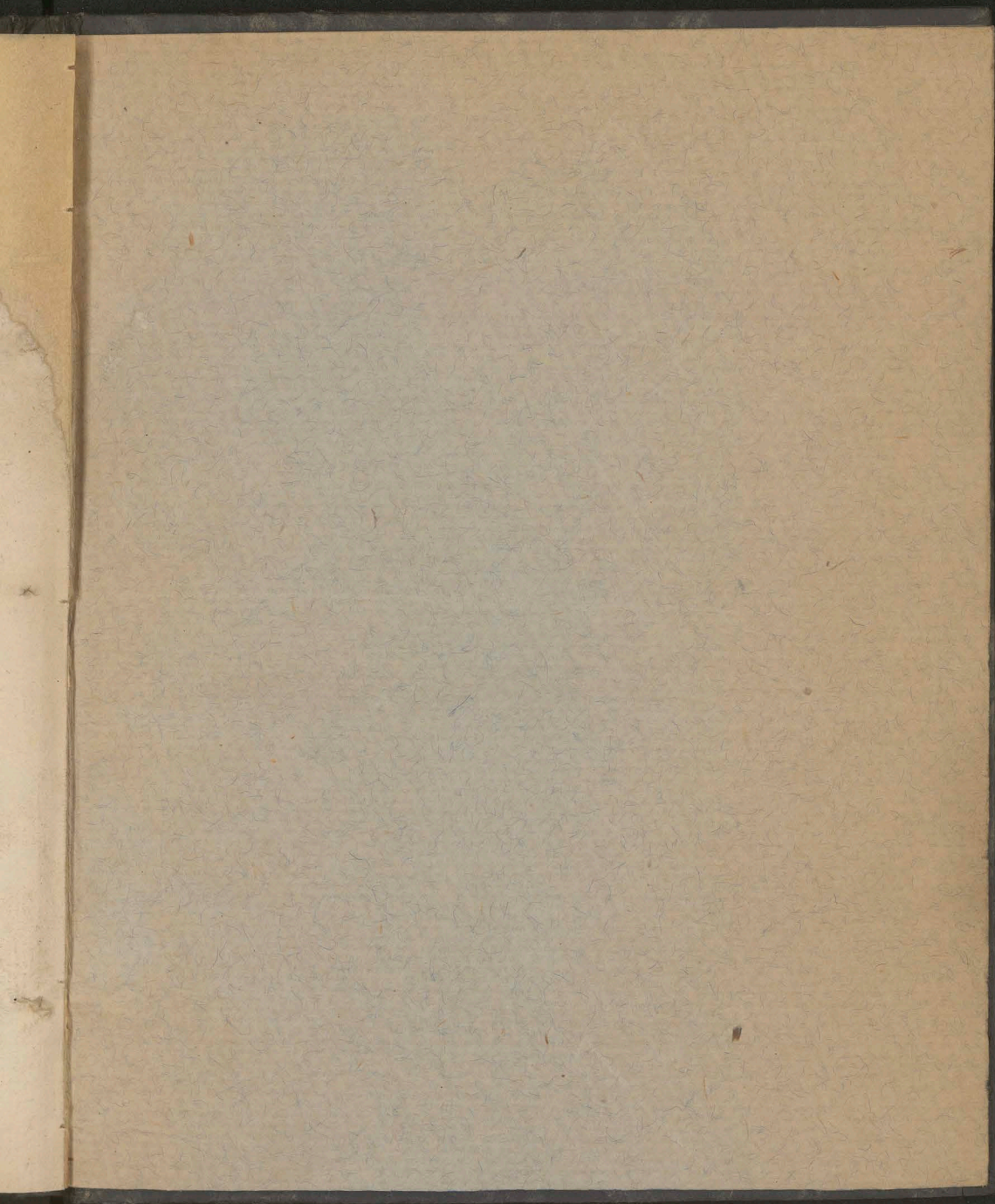
Interea optimùm foret, ac Sacrae
 Regiae Majestati summoperè opta-
 tum, Si Sacra Czarea Maiestas hac
 in Materia sese declarare vellet,
 tempestivè ante re assumptionem pro-
 ximorum Comitiorum, ea de Cau-
 sa, ut status Reipublicae in hac
 inqui-

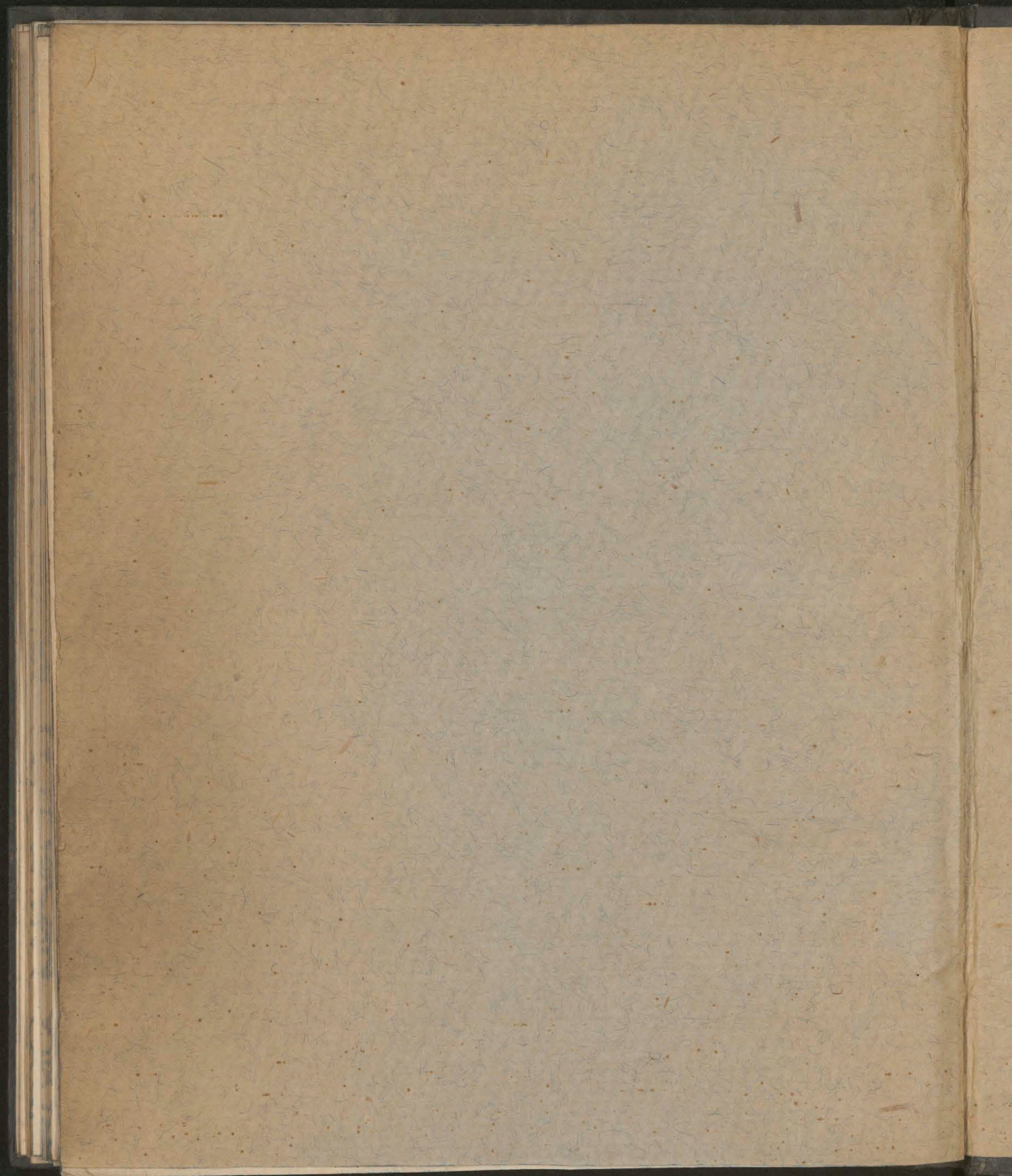
studine, quam minus amica-
 passus, utriusque Principum præ-
 torum, — infallibiliter in ani-
 mis eorum concitarent, pacisci pos-
 sint, & ut eò faciliùs ijdem status
 Reipubliciæ concurrant ad arripien-
 da media Convenientia, pro ob-
 viandis cunctis inconvenientiis, quæ
 bonam harmoniam inter utramque
 Aulam alterare possent, Cuius Con-
 tinuatio ex parte Poloniæ sincerè
 desideratur, ac in præsentibus Cir-
 cumstantiis videtur ab utrinque
 pernecessaria.

His quæ Vestræ Dominationi ex-
 ponendi honorem habui, adhuc
 ex mandato superaddendum habeo:
 quòd si prætensiones Illustrissimæ
 Principissæ Curlandiæ sunt Causâ,
 vel prætextûs Sacræ Czareæ Maie-
 stati

stati, ad huncce Ducatum se
 terrefandi, Intentio Sacræ Re
 Maiestatis: & Reipublicæ est, ut p
 iustam deductionem & liquidatio-
 nem, id quòd pars parti tenetur,
 bonificet & compenset; Ast hæ
 prætensiones suprafatæ nullum
 Jus dare valent, vel unquam
 dabunt cuiquam ad Cur-
 landiam.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025578

